

FERI LAINŠČEK:  
ŽIVLJENJE NIMA NASLOVA

---

mag. Gordana Rodinger

# Še nekaj malega o dolgem branju

- metoda branja, ki se večinoma odvija pri pouku;
- bere učitelj, učenci, glasno branje, tiho branje, pripovedovanje, odlomek iz animiranega filma ipd.;
- redno, napovedano;
- pogovor o slišnem.

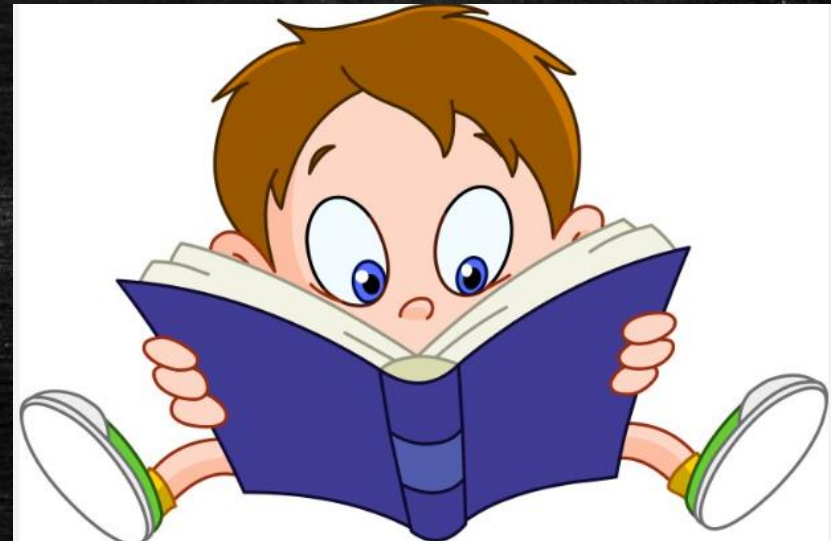


- 
- V 2. in 3. vzgojno-izobraževalnem obdobju učenci sprejemajo, interpretirajo, vrednotijo in razčlenjujejo svoji starosti, sporazumevalni, spoznavni in domišljijski zmožnosti, izkušnjam in interesom ustrezna neumetnostna in umetnostna besedila (UN, 2018).

# BRALNA ZMOŽNOST

---

- Žbogar (2013) zapiše, da bralna zmožnost pomeni, da bralec doživlja, razume, razvršča in primerja vsebino in obliko raznovrstnih literarnih besedil, jih aktualizira in vrednoti prek osebne izkušnje, literarnega znanja in splošne razgledanosti.
- Težave osnovnošolcev pri branju.



# BRALNO SPODBUDNO UČNO OKOLJE

---

- Nina Novak (2023) meni, da se zagotavlja z razvojem branja: s spodbujanjem branja, z razvijanjem zmožnosti branja in pisanja ter s spremljanjem napredka, pa tudi z oblikovanjem pozitivnega odnosa do branja in z razvijanjem bralne kulture.

- CILJI BRANJA (Mićović Struger, 2023):
  - razvijanje bralnih sposobnosti;
  - razvijanje motivacije za branje;
  - spoznavanje različnih zvrsti branja.
- Vloga učitelja (načrtuje, spremlja, povratna informacija, zbiranje dokazov ipd.).

lepo, vendar imam občutek, da ni  
bilo, uporabila nevedila vaje kot spisa. zato  
pozivam ga, pogledatko, spoznalo. Moram se  
pobavati tvojo pisopisno odličnost!



Raziskovalna naloga  
Osnovna šola Pesnica

Področje: Slovenski jezik  
**VERZ, KITICA, RIMA ... UČENEC**

mentorica: mag. Gordana Rodinger avtorici: Rebeka Gajšek in  
lektorica: Mihaela Fike, prof. slov. j. Klara Zorman

Pesnica, marec 2024

# PO BRANJU ...

---

Kaj nam pove naslov Življenje nima naslova. Kako ga povežemo s prebranim romanom? Kako bi vi naslovili roman in zakaj?

Zakaj je deček Denzl poseben deček?

Kako se spreminja književni prostor? Ali književni prostor vpliva na glavnega književnega junaka? Zakaj in kje se to vidi?

S katerimi barvami bi lahko označila čustva, ki jih Denzl do mame razvija skozi kratki roman? Zakaj ravno te barve? Kaj vam pomenijo?

Kako ocenjujete njegovo dejanje, da je šel na policijo in ovadil mamo? Je storil prav? Zakaj tako menite? Zdaj pa razmišljate drugače in če ste prej zagovarjali tezo, da ni naredil prav – postavite se v njegovo kožo in zamislite, da je storil prav. Zakaj?

Roman vsebuje ilustracije. So ilustracije pri branju v pomoč? Kje ti pomagajo? Kaj nam ilustracije povedo?

# ZA & PROTI

---

Pravilno je, da sta Denzla iz zavoda vzela babica in dedek in da ni ostal v zavodu.



# ANALIZA UB

---

- pozna, razume in uporablja literarnovedne izraze (7., 8., 9. r.) (UN, str. 63);
- določi temo besedila (7., 8., 9. r.) (UN, str. 61);
- odgovori na vprašanja o prebranem besedilu – kje in kdaj se je kaj dogajalo (4., 5., 6. r.) (UN, str. 55);
- predstavi značilnosti književne osebe (7., 8., 9. r.) (UN, str. 61);
- izrazi razumevanje posameznih prvin besedila (7., 8., 9. r.) (UN, str. 60);
- s tvorjenjem krajšega besedila pokaže zmožnost doživljanja, razumevanja in vrednotenja književnih oseb (7., 8., 9. r.) (UN, str. 61).

## Feri Lainšček: Življenje nima naslova

(odlomek)

Jurij je imel oči odprte in je nepremično zrl v prazno. Tudi ko sem stopil predenj, se je zdelo, da me ni opazil. En drekač si, Jurij, sem mu rekel v mislih. Ne moreš zvečer narediti štale, zjutraj pa se vesti, kot da se ni nič zgodilo in nisi ravno ti zasral, sem ga ošteval. Vse bolj se je namreč dvigalo v meni, kar se je celo noč v polsnu nabiralo ...

»Kaj je?« je vprašala babica, ki je prišla na prag in je verjetno zaslutila, da sem na trnih. »Pusti ga, naj spi,« je prosila in naročala obenem.

»Ne, ne bom!« sem kriknil. »Ne bom ga pustil, ker to nima več smisla!« sem še kar kričal. »Ali bo kaj napravil, da bo zopet človek, ali pa takoj grem in ga nočem več videti,« sem kar zagrozil.

»Denza!?« je dahnila babica. »Kaj pa to govoriš?« je bila zaprepadena.

Prvič v življenju me je nagovorila s pravim imenom, a me tudi s tem ni mogla več zaustaviti. »Dobro vem, kaj govorim, pa tudi ti veš, le da si nočeš priznati,« sem ji zabrusil. »O bivšem šampionu govorim, ki se je tu spremenil v šampinjona,« sem izrekel, kar se mi je ves čas motalo po glavi. »Pa če bi bilo samo to,« sem še dodal. »V resnici gre za to, da se je ta šampinjon spremenil v pivsko gobo ...«

1. Utemelji označene besede.

Odlomek je iz mladinskega romana.

---

---

Besedilo spada med umetnostna besedila.

---

---

Avtorja uvrščamo med sodobne pisatelje.

---

---

2. Izpiši književne osebe. Vsako opiši z dvem

---

---

---

---

5. Izpiši pogovorno besedo. Zakaj avtor uporablja takšno besedišče v romanu?

---

---

---

8. Kaj Denza očita dedku in babici?

---

---

---

9. Kako bi označil babico? Ali o njej kaj izvemo tudi iz nebesedne komunikacije? Kje to razbereš? Odgovori v največ treh povedi.

---

---

---

## 11. Preberi razlago besede.

štála -e ž (á)

1. pog. hlev: živina v štali se je oglašala/hlapec je spal na slami v štali

• pog. njegova soba je prava štala je zelo umazana, zanemarjena

2. pog., zlasti v sproščenem ožjem krogu neurejen, neprijeten položaj: delati štalo; pri kraji avta so ga zalotili policaji in mu naredili štalo / cela štala; prava, totalna štala

a) Koliko pomenov ima beseda štala?

\_\_\_\_\_

b) Katera razlaga je uporabljena v prvem odstavku?

\_\_\_\_\_

c) Izpiši to poved in jo razloži.

\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

12. Zapiši krajše zaokroženo besedilo Vanj vkluči:

- kaj je razjezilo Denzla in zakaj;
- kako se je odzvala babica;
- kaj je naredil dedek;
- kakšen jezik uporabi pisatelj in zakaj.

# ANALIZA NUB

---

- povzame temo besedila (7., 8., 9. r.) (UN, str. 57);
- povzame bistvene podatke (7., 8., 9. r.) (UN, str. 57);
- danim besedam iz besedila določi oblikovne lastnosti; pri tem uporablja jezikoslovne izraze, navedene v učnem načrtu (7., 8., 9. r.) (UN, str. 60);
- dane besede iz besedila uvrsti v besedne vrste skladno z opredelitvijo v učnem načrtu (7., 8., 9. r.) UN, str. 60);
- tvori besedilnovrstno ustrezno, smiselno in razumljivo besedilo, skladno z jezikovno in slogovno normo knjižne zvrsti (7., 8., 9. r.) (UN, str. 58).

## Besedilo 2

**Dragica Haramija: Življenje ima naslov, če verjameš v dobroto ljudi (odlomek, objavljeno v knjigi F. Lainšček: Življenje nima naslova)**

Poštenost, dobrota, zaupanje in hiša kot dom, domačnost, pripadanje postanejo najpomembnejše vrline in hrepenenja v romanu *Življenje nima naslova*. Glavni literarni lik je trinajstletni Denza Žmavc, ki zaradi materine shizofrenije prevzame vlogo odraslega. Ime je dobil po italijanskem pevcu, avtorju znamenite pesmi Funikuli — Funikulā. Mladenič takole pojasni materino vedenje: »Kadar je bila vesela, je bilo zanjo vse, Funikuli — Funikulā'. Žal je bilo to z leti vse redkeje.« Denza postane starš v njuni skupnosti, on je tisti, ki si želi ustaljenosti, miru, prijateljev, on se zaveda, da je otrok, a mora ravnati kot odrasel, še posebej, ko mama doživlja bolezenske epizode. Mama Ilka nenehno menjava službe, moške in kraje — zanjo je rešitev preselitev v drugo mesto, ne urejanje odnosov. Po spletu okoliščin Denza s prijavo mamine kraje, ki se zdi policistom najprej povsem neverjetna, sproži reševanje mame in sebe samega. Najprej mamo zaprejo v zapor in jo nato premestijo v psihiatrično bolnišnico, kar daje vsaj upanje, da ji bodo pomagali in ji bo nekega dne bolje. Precej nefunkcionalna sta

1. Preberi trditve o izhodiščnem besedilu. Napiši P, če so pravilne in N, če so nepravilne. Nepravilne popravi in jih napiši znova.

\_\_\_\_\_ Izhodiščno besedilo spada med umetnostna besedila.

\_\_\_\_\_ Izhodiščno besedilo je ocena knjige.

\_\_\_\_\_ Izhodiščno besedilo je bilo objavljeno na spletu.

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

2. Kaj povezuje obe izhodiščni besedili? Odgovor zapiši v

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

3. Po kom je Denza dobil ime?

\_\_\_\_\_

4. S kom/čim se Denza pri babici in dedku najbolj poveže?

7. Poveži.

shizofrenija

vedenje

poglavje

zapor

celota dejanj, ki izraža, kaže  
razpoloženje, odnos koga do ljudi, okolja  
prostor za osebe, ki jim je odvzeta  
prostost  
duševna bolezen z motnjami v mišljenju,  
čustvovanju  
grafično označen, vsebinsko zaključen  
del besedila

### 8. Preberi poved.

Dedek Jurij Žmavc, некоč kolesarski šampion, ki mu zapitemu pravijo Šampinjon, mora doživeti dno, da sprejme odločitev o vnovičnem kolesarjenju, hkrati pa svet športa približa vnuku.

Razloži zapis podčrtanih besed.

---

---

### 11. Preberi poved.

**Najprej** mamu zaprejo v zapor in jo nato premestijo v psihiatrično bolnišnico.

a) Izpiši osebni zaimsek.

---

b) Kateri samostalnik nadomesti?

---

c) Vprašaj se po odebeljeni besedi in jo določi.

---

č) Izpiši pridevnik in ga poimenuj.

---

### 9. Koliko poglavij ima roman? Zapiši s številko.

---

Kateri števnik si zapisal?

---

### Preberi poved.

eč stabilnosti in ljubezni že od prihoda na posestvo pokaže pes Poldi.

piši glagol.

---

oloči mu vid.

---

**12. Na šoli v petek, 21. 2. 2025, gostite pisatelja Ferija Lainščka. Na prireditev je treba povabiti tudi župana. Napiši mu vabilo. Vse potrebne podatke si izmisli.**

---

---

---

---

UL je pregledal sošolec/sošolka \_\_\_\_\_

Povratna informacija:

DOBRO \_\_\_\_\_

SLABŠE \_\_\_\_\_

IZBOLJŠAVA \_\_\_\_\_



Biti učitelj v pravem pomenu besede pomeni biti učenec.  
Poučevanje se začne takrat, ko se učitelji učite od  
učencev, se postavite na njihovo mesto in razumete, kaj  
razumejo in kako.

*Soeren Kierkegard*

# VIRI IN LITERATURA

---

- Haramija, D. (2023). Življenje nima naslova, če verjameš v dobroto ljudi. V F. Lainšček: *Življenje nima naslova* (str. 127-131). Ljubljana: Slovenska matica.
- Kos, G. (2013). Slovenski mladinski problemski roman. *Otrok in knjiga*, 40(87), str. 5–16.
- Lainšček, F. (2023). *Življenje nima naslova*. Ljubljana: Slovenska matica.
- Mićević Struger, L. (2023). Opredelitev didaktičnega vidika bralne pismenosti. . V *Bralna pismenost in razvoj slovenščine kot učnega jezika* (ur. Novak, N.), str. 7–8. Dosegljivo na [https://www.zrss.si/pdf/Bralna\\_pismenost\\_in\\_razvoj\\_slovenscine\\_kot\\_ucnega\\_jezika.pdf](https://www.zrss.si/pdf/Bralna_pismenost_in_razvoj_slovenscine_kot_ucnega_jezika.pdf) (22. 10. 2024).
- Novak, N. (2023). Bralna pismenost in razvoj slovenščine kot učnega jezika. V *Bralna pismenost in razvoj slovenščine kot učnega jezika* (ur. Novak, N.), str. 5–7. Dosegljivo na: [https://www.zrss.si/pdf/Bralna\\_pismenost\\_in\\_razvoj\\_slovenscine\\_kot\\_ucnega\\_jezika.pdf](https://www.zrss.si/pdf/Bralna_pismenost_in_razvoj_slovenscine_kot_ucnega_jezika.pdf) (22. 10. 2024).
- Program osnovna šola. Slovenščina. Učni načrt, 2018. Ljubljana: MIZŠ; ZRSŠ.
- Žbogar, A. (2013). Iz didaktike slovenščine. *Slavistična revija*, 62(2), str. 253–255.